

Raporti Nacional SDI për Kosovë Kosovë

Dokumenti: D5.5.1-3

Verzion 1.0

Autor(ët)/Institucioni(et):

Përparim Ameti / Universiteti i Prizrenit (UPZ)

Paketa Punuese / Detyra:

WP5 / TG5.3 Koordinimi kombëtarë i akterëve

Referenca:

Përshkrimi i projektit

Përshkrim i shkurtë:

Raporti Nacional

Raporti vjetor nacional NSDI shërben për të forcuar lidhjet me akterët e SDI të vendeve partnere, të rrisë dukshmërinë e projektit, duke dhënë informacionet tek Komiteti Këshillues i Projektit

Fjalët kryesore:

Raport Nacional, SDI, vjetor, palët me interes, PAC.

Komisioni European mbështet publikimin e këtij dokumenti, mirepo nuk paraqet miratimin e përmbajtjes e cila reflekton pikëpamjet e autorit, dhe Komisioni nuk mund te jete përgjegjës per ndonjë përdorim i cili mund te behet nga informacionet qe paraqiten këtu.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BEST
SDI

BESTSDI – Western Balkans Academic Education
Evolution and Professional's Sustainable Training for
Spatial Data Infrastructures

With the support of the Erasmus+ program:

*Higher Education – International Capacity Building
N° 574150-EPP-1-2016-1-HR-EPPKA2-CBHE-JP*

Historiku i ndryshimeve:

Versioni	Data	Autori	Statusi	Pershkrimi
V1.0	14-01-2018	Perparim Ameti	Final Draft

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BESTSDI

BESTSDI – Western Balkans Academic Education Evolution and
Professional’s Sustainable Training for Spatial Data Infrastructures

With the support of the Erasmus+ program:

*Higher Education – International Capacity Building
N° 574150-EPP-1-2016-1-HR-EPPKA2-CBHE-JP*

Përmbajtja:

1	Hyrje	4
2	Statusi i SDI në Kosovë.....	4
2.1	NSDI në Kosovë.....	4
2.2	Akterët e NSDI	5
2.3	Roli i Univerziteteve në NSDI	5
2.4	Zhvillimi i NSDI	5
3	SDI dhe Statusi i Arsimit të lartë në Kosovë	5
3.1	Analizat e statusit	5
3.2	Vlerësimi i situatës aktuale.....	6
4	Analizat e kërkesës BESTSDI.....	6
4.1	Analizat e kërkesës	6
4.2	Vlerësimi i kërkesave	6

1 Hyrje

Projekti “Zhvillimi i Edukimit Akademik në Ballkanin Perëndimor dhe Trajnimi i Qëndrueshëm Profesional për Infrastrukturën e të Dhënave Hapësinore”- BESTSDI është pranuar për tu financuar në kuadër të Programit ERASMUS + KA2 Ngritja e Kapaciteteve dhe Programi i Arsimit të Lartë në vitin 2015. Buxheti i projektit është 978,166.66 dhe është njeri nga 147 projektet e përzgjedhura nga 736 aplikacionet e dorëzuara. Projekti udhëhiqet nga Fakulteti i Gjeodezisë i Universitetit të Zagrebit me partnerët e projektit: Universiteti Katolik Leuven (B), Universiteti i Splitit (HR), Ss. Universiteti i Kiril dhe Metodi in Shkup (MK), Universiteti i Shkencave të Aplikuara të Bochum (D), Universiteti Politeknik i Tiranës (AL), Universiteti Bujqësor i Tiranës (AL), Universiteti i Banja Luka (BiH), Universiteti i Mostarit (BiH), Universiteti i Sarajevës (BiH), Universiteti i Tuzles (BiH), Universiteti për Biznesit dhe Teknologji (XK), Universiteti i Malit të Zi (MN), Universiteti i Beogradit (RS), Universiteti i Novi Sadit (RS) dhe Universiteti i Prizrenit “Ukshin Hoti” (XK) si dhe bashkëpunëtorët e Administratës Federale të Gjeodezisë dhe Çështjeve Pronësore të FBiH (BiH), Autoriteti i Gjeodezisë dhe i të drejtat pronësore të Republikës së Maqedonisë (BiH) dhe Agjencia Kadastrale e Republikës së Maqedonisë (MK).

Qëllimi i projektit BESTSDI është të përmirësoj kurrikulën në universitetet partnere nëpërmjet futjes së koncepteve të infrastrukturës së të dhënave hapësinore (SDI) dhe qeverisjes elektronike, si dhe zgjerimit të koncepteve digjitale në menaxhimin e të dhënave hapësinore dhe infrastrukturës së saj të rrjetit, të ndjekura nga standardet dhe cilësitë. Kohëzgjatja e projektit është 3 vjet duke filluar nga 15 tetor 2016.

Qëllimi kryesor i këtij raporti vjetor kombëtar mbi Infrastrukturën Hapësinore brenda BESTSDI është që të sigurojë informacione mbi aktivitetet e kryera përmes koordinimit të detyrave kombëtare brenda paketës së punës T5.3. Ky raport përmban një përshkrim të gjendjes aktuale të infrastrukturës së të dhënave hapësinore (SDI) në Republikën e Kosovës, infrastrukturën e të dhënave hapësinore në arsimin e lartë në Kosovë dhe analizën e projekteve të BESTSDI. Statusi i SDI-së e konsideron legjislacionin, aspektin organizativ (organet dhe institucionet përgjegjëse), organizimin teknik mbi infrastrukturën kombëtare në vend, institucionet kyçe dhe organet administrative, sektorin e biznesit, institucionet arsimore dhe përdoruesit përfundimtarë. Roli i universiteteve në aktivitetet që lidhen me NSDI-në është të sigurojë dhe përmirësojë njohuritë brenda organizatave kombëtare, duke përfshirë institucionet qeveritare dhe shkencore.

2 Statusi i SDI në Kosovë

2.1 NSDI në Kosovë

Agjencia Kadastrale e Kosovës është institucioni përgjegjës në Kosovë për koordinimin e aktiviteteve lidhur me zbatimin e NSDI-së dhe standardet/cilësitë e lidhura me to. Kjo agjenci merret me dokumentacionin e pronës dhe kadastrit, si dhe të dhënat hartografike duke përfshirë topografinë dhe mbulimin e tokës.

2.2 Akterët e NSDI

Përveç AKK, aktorët kryesor të NSDI-së në Kosovë janë: Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural (MBPZHR), Komisioni i Pavarur për Miniera dhe Minerale (KPM), Ministria e Ambientit dhe Planifikimit Hapësinor (MAPH), Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK) etj. Këto institucione janë duke përdorur standarde të përshtatshme të IT-së në fushën e të dhënave hapësinore, por mungon koordinimi dhe ndërveprimi i të dhënave. Ka një lidhje në mes të organeve të qeverisë qendrore dhe Komunave ku rrjedha e të dhënave midis tyre bazohet në qarqe të mbyllura pa standarde dhe cilësi të ngjashme.

2.3 Roli i Univerziteteve në NSDI

Aktivitetet kryesore të Universitetit që kanë të bëjnë me NSDI-në në Kosovë janë të përqendruara në Departamentin e Gjeodezisë, Fakulteti i Ndërtimtarisë dhe Arkitekturës në Universitetin e Prishtinës, (DGUP). Departamente tjera që merren me SDI në Kosovë janë Universiteti i Prizrenit dhe Universiteti për Biznes dhe Teknologji. Roli i universitetit në zhvillimin dhe zbatimin e NSDI-së qëndron në transferimin e teknologjive midis universiteteve, aktorëve të ndryshëm dhe studentëve. Është gjithashtu i dukshëm kontributi i stafit të Universitetit në zhvillimin dhe hartimin e ligjeve dhe rregulloreve në mënyrë që të miratohen nga asambltetë apo organet qeveritare.

2.4 Zhvillimi i NSDI

Zhvillimi aktual i NSDI-së në Kosovë mbulon diskutimet se si mund të arrihet ndërveprimi teknik, si autoritetet duhet të shpërndajnë të dhënat hapësinore në një format elektronik nëpërmes shërbimeve të internetit dhe si duhet ato të ndajnë të dhënat hapësinore me institucionet tjera. Ka veprime të ndryshme që kanë të bëjnë me zbatimin e SDI-së përfshirë:

- Përmbajtja dhe shërbimet ndërvepruese ofrohen në mënyrë efektive, duke mbështetur zhvillimin e qeverisjes elektronike në secilin vend, si dhe duke i shtuar vlerë qeverisë dhe administratës lokale, të gjitha në përputhje me direktivat lidhur me SDI.
- Zbatimi i direktivës INSPIRE, me qëllim të mbështetjes së Edukimit, zhvillimit ekonomik, transparencës dhe proceseve antikorrupsion etj.

3 SDI dhe Statusi i Arsimit të Lartë në Kosovë

3.1 Analizat e statusit

Statusi aktual i SDI në nivelin e Arsimit të Lartë është shumë i ulët dhe kjo është në strukturën e departamenteve brenda universiteteve. Departamenti i Gjeodezisë në Universitetin e Prishtinës është themeluar në vitin 2003 dhe është në rrugën e konsolidimit në fushën e SDI.

3.2 Vlerësimi i situatës aktuale

Siç është përmendur në piken 3.1, do të jetë e nevojshme të përmirësohet struktura e organizmit arsimor brenda universiteteve dhe institucioneve tjera të arsimit të lartë.

4 Analizat e kërkesës BESTSDI

4.1 Analizat e kërkesës

Me qëllim të analizës së kërkesës, janë realizuar 114 pyetësorë. Në testin statistikor kanë marr pjesë: Agjencitë Qendrore (36%), Departamentet e Komunale (25%), Institucionet Arsimore (12%), Përdoruesit Individual (17%) dhe Kompanitë Private (10%).

Shumica e pjesëmarrësve kanë arritur të konkludojnë se kanë informata rreth SDI-së por nuk kanë njohuri të thella për këtë.

Pjesëmarrësit që janë intervistuar vijnë nga fusha e:

- 45% Menaxhimi i tokës dhe kadastrit
- 22% Bujqësia dhe zhvillimi rural
- 15% Pylltaria
- 11% Planifikimi hapësinor dhe mbrojtja e tokës
- 7% të tjerë

4.2 Vlerësimi i kërkesave

Të dhënat statistikore janë relevante për të kuptuar situatën aktuale të SDI-së dhe se si institucionet përkatëse duhet të merën me të.